

A KÚRIA
mint felülvizsgálati bíróság

Gfv.VII.30.286/2013/12. szám

A Kúria, mint felülvizsgálati bíróság a dr. Borbély-Bartis Katalin ügyvéd által képviselt felperesnek a dr. Balázs Péter ügyvéd által képviselt alperes ellen szerződés teljesítése iránt a Fővárosi Törvényszéken 5.G.42.413/2012 számon indított perében, a Fővárosi Ítéltábla 15.Gf.40.340/2013/6. számú jogerős ítélete ellen az alperes által 14. sorszámon előterjesztett felülvizsgálati kérelem alapján indult felülvizsgálati eljárásban - tárgyaláson - meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Kúria a jogerős ítéletet hatályon kívül helyezi, az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatja és a keresetet elutasítja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 11.080.000 (tizenegymillió-nyolcvanezer) Ft együttes első-, másodfokú és felülvizsgálati eljárási költséget.

Ez ellen az ítélet ellen nincs helye felülvizsgálatnak.

I n d o k o l á s

A felperesnek 446.991.640 Ft követelése áll fenn az alperessel szemben, melyet az alperes a 2011. január 31-én közösen készített jegyzőkönyvben írásban elismert.

Az alperes ellen a Fővárosi Bíróság (2012. január 1-től hatályos megnevezése: Fővárosi Törvényszék) 2011. május 28-án csődeljárást indított. A felperes a csődeljárásban 451.989.396 Ft tőke és 18.630.631 Ft összegű késedelmi kamat követelést jelentett be, továbbá 100.000 Ft nyilvántartásba vételi díjat befizetett. A vagyonteljesítő a felperes követelését nem biztosította, vitatott

igényként vette nyilvántartásba, melyről 2011. július 1-jén kelt levelében értesítette a felperest. Egyidejűleg tájékoztatta arról, hogy igénye végleges elbírálásához az adós társaságtól további dokumentumok beszerzése szükséges.

A felperes 2011. július 7-én közölte a vagyonfelügyelővel, hogy nem fogadja el a vitatást és érdemi észrevételt kíván tenni, melyre további 8 napos határidőt kért, érdemi észrevételt azonban nem nyújtott be.

A vagyonfelügyelő értesítette, hogy továbbra is vitatottként tartja nyilván a követelését, mely ellen a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény (Cstv.) 12.§ (5) bekezdése alapján kifogással élhet a csődeljárást elrendelő bíróságnál. Felhívta a felperes figyelmét arra, hogy az adósnak csak abban az esetben kell tartalékot képeznie a vitatott követelésre, amennyiben a hitelező az igényét peres úton érvényesíti az adóssal szemben és ezt a perindítást a vagyonfelügyelőnek igazolja.

A felperes az igényének vitatottként történt besorolása miatt kifogást nem nyújtott be, peres eljárást a csődeljárás alatt nem indított az adóssal szemben.

A bíróság a csődeljárásban jogerősen jóváhagyta az adós és a hitelezői között létrejött egyezséget. A csődegyezségben a felperes igényével kapcsolatban rendelkezés nem történt.

A felperes keresetében 451.989.396 Ft és ennek 2011. február 2-től járó késedelmi kamata megfizetésére kérte kötelezni az alperest. Kereseti kérelmének indokai szerint az alperes a tartozásának jogalapját és összegét elismerte. Az alperes az igényét az alperes elleni csődeljárásban az előírt törvényi határidőben bejelentette, így az igényérvényesítési joga fennmaradt. A csődegyezségben történő tartalékképzés hiányára tekintettel - a Cstv.12.§ (5) bekezdése és 20.§ (2) bekezdése értelmében - a megkötött csődegyezség kényszeregyezség formájában sem terjedt ki rá, ezért nincs jogszabályi akadálya annak, hogy az alperes által elismert követelését utóbb, a csődeljárást követően - peres úton - teljes egészében érvényesítse. Álláspontja szerint - miután a csődeljárásban a követelésének vitatott igényként történt nyilvántartásba vétele miatt a kifogás benyújtása nem kötelező - eldönthette, hogy él-e ezzel a jogával vagy sem, és úgy döntött, nem kíván a csődegyezségben részt venni, mivel így jobban jár.

Az alperes a kereset elutasítását kérte. Érdemi ellenkérelme szerint egyértelmű, a felperes szándékosan maradt távol a csődeljárástól, hogy a csődegyezséget követően követelését 100 %-os mértékben be tudja hajtani az alperesen. A felperes nyilvánvalóan tudomással bírt arról, hogy ha nem terjeszt elő kifogást a követelésének vagyonfelügyelő általi besorolása ellen, úgy a csődegyezség nem fog rá kiterjedni. Ez a magatartása a Ptk. alapelveibe, a Ptk. 1.§ (1) bekezdésébe, 4.§ (1) bekezdésébe és 5.§

(1)-(2) bekezdésébe ütközik. A felperes a jogait nem a társadalmi rendeltetésének megfelelően gyakorolja, azaz joggyakorlása visszaélésszerű. A felperes a csődeljárásból célzatosan kimaradva, a sikeres csődegyezséget megkerülve kívánja igényét érvényesíteni, a Cstv. és a Ptk. rendelkezéseivel, céljaival, valamint a jogalkotói szándékkal ellentétesen, a csődegyezésben résztvevő többi hitelezővel szemben is.

Az elsőfokú bíróság kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 451.989.396 Ft tőkeösszeget, annak késedelmi kamatait, valamint a perköltséget.

Az alperes fellebbezése alapján eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

A jogerős ítélet elsőként megállapította, hogy a jelen eljárásban, az alperes 2011. május 28-án indult csődeljárására figyelemmel, a Cstv.-nek a 2011. január 28. és 2011. június 28. között hatályos rendelkezéseit kell figyelembe venni.

Hivatkozva az eljárásban alkalmazandó Cstv. 12.§ (2) bekezdésére megállapította, hogy miután a vitatott igénnyel kapcsolatban kifogás előterjesztésére és tartalékképzésre nem került sor, ezért a csődeljárásban az alperes mint adós és a további hitelezők között létrejött egyezés a felperesre mint hitelezőre nem terjedt ki.

A másodfokú bíróság kiemelte, hogy az adós - jelen per alperese - a követelések besorolása során nem tekinthető kívülállónak, hiszen a vagyonfelügyelőnek az adós bevonásával kell a hitelezők követeléseit nyilvántartásba vennie. Ebből következően az alperes nem volt elzárva attól, hogy felhívja a vagyonfelügyelő figyelmét a felperes hitelezői követelésének tartalmára és okirattal alátámasztott egyértelmű - nem vitatott - jellegére. A Cstv. 12.§ (5) bekezdése szerint az adós is rendelkezik kifogás előterjesztési joggal, ezért az alperes nem volt elzárva attól, hogy a számára sérelmes vagyonfelügyelői intézkedést, követelés besorolást kifogással támadja meg. A bizonyítékok alapján azonban mind a két fél tudomásul vette a vagyonfelügyelő intézkedését és azt nem tartotta sérelmesnek. Az eljárás során annak nincs jelentősége, mely megfontolások, motívumok vezették a feleket arra, hogy az egyébként jegyzőkönyvben elismert tartozást vitatottként besoroló vagyonfelügyelői intézkedést tudomásul vegyék.

A felek passzív magatartásának a következménye, hogy a Cstv. 20.§ (2) bekezdése alapján a megkötött csődegyezés a felperesre nem terjedt ki és a jelen jogvita elbírálása során reá kedvező jogszabályi környezet megteremtette számára a peres igényérvényesítés lehetőségét.

Az alperes által hivatkozott Ptk. 5. §-ának helyes értelmezéséből az következik, hogy a joggal való visszaélés csak valamilyen jog gyakorlásának lehet az eredménye. A felperest hitelezőként kifogástételi jog illette meg, melynek gyakorlása az ügyfelet

megillető olyan diszkrecionális jog, amellyel való visszaélés fogalmilag kizárt, különös tekintettel arra, hogy a Cstv. mint speciális jogszabály jelen eljárásban alkalmazott rendelkezése mindösszesen a hitelezői igénybejelentés tényét tette az utóbbi peres igényérvényesítés alapjává. A hitelező kifogástételi jogosultsága gyakorlásának hiánya nem értékelhető joggal való visszaélésként.

A Cstv. mint speciális jogszabály idézett rendelkezései alapján tehát a felperes nem volt elzárva attól, hogy a csődeljárás során bejelentett hitelezői igényét utóbb bírói úton, peres eljárásban érvényesítse.

A bírói úton történő igényérvényesítés alapjog és nem állapítható meg a joggal való visszaélés ténye (adott esetben illetéktelen előnyszerzés) a felperes részéről akkor, amikor a csődeljárást követően az alperes által írásban elismert követelését egészében kívánja érvényesíteni a számára előnyös jogszabályi környezet adta lehetőségek felhasználása mellett.

Nincs ügydöntő jelentősége annak, hogy az adott vitás helyzetet követően a konkrét jogi szabályozás utóbb valamely félre, jelen esetben az alperesre kedvező módon megváltozott.

Az alperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet a jogerős ítélet ellen, melyben kérte annak hatályon kívül helyezését - az elsőfokú bíróság ítéletére is kiterjedően - és a felperes keresetének elutasítását, valamint a felperes kötelezését a perköltség megfizetésére.

Állította, hogy a jogerős ítélet sérti a Cstv. 10.§ (2) bekezdését, 12.§ (1) és (5) bekezdését, 20.§ (2)-(3) bekezdését, a Ptk. 4.§ (1) és (4) bekezdését, valamint az 5.§. (1)-(2) bekezdését.

Álláspontja szerint a másodfokú bíróság az egyébként nem vitatott tényállást nem megfelelően értékelte, illetve a Cstv. hivatkozott, és a Ptk. joggal való visszaélésre vonatkozó rendelkezéseit tévesen értelmezte. Nem vizsgálta sem a felperes mulasztása mögött meghúzódó csalárd szándékot, sem a követelés perbeli érvényesíthetősége lehetővé tételének egyenes következményeit. Nem vizsgálta továbbá a Cstv. jelenlegi szabályozását, annak módosítása mögött meghúzódó jogalkotói szándékot, amely a jogszabály módosítás hatályba lépése előtti visszaélésszerű joggyakorlás megszüntetésére irányult.

Fenntartotta azt a jogi álláspontját, hogy az a hitelező, aki a követelését nem jelenti be a csődeljárásban, továbbá az, aki bejelenti ugyan, de a Cstv.12.§ (5) bekezdése szerinti jogorvoslati utat nem tartja be, a későbbiekben nem érvényesítheti követelését peres eljárásban az adóssal szemben.

Sérelmezte a másodfokú bíróságnak azt a megállapítását, hogy a hitelező kifogása hiányában neki, az adósnak kellett volna kifogást előterjesztenie az általa nem vitatott követelés nyilvántartásba vétele érdekében.

Álláspontja szerint a Cstv.10.§ (2) bekezdésében, valamint a 12.§

(1) és (5) bekezdésében foglalt rendelkezések nem teszik lehetővé, hogy a hitelező a csődeljárásban vitatott követelése érvényesítése iránt anélkül indítson pert az adóssal szemben, hogy előtte a vitatott követelésként történt nyilvántartásba vétellel, mint vagyonfelügyelői intézkedéssel szemben kifogást terjesszen elő. Ennek oka az, hogy tartalékképzés hiányában nincs olyan vagyon, amely a kifogást elmulasztó hitelező követelésének kielégítésére szolgálhatna.

Utalt arra is, hogy az eljárásban alkalmazott Cstv. szabály értelmezése kapcsán kialakult egyik álláspont szerint (Pécsi Ítéltábla Kollégiumi állásfoglalás, 2010.) a jogszabálynak ki kellett volna mondania, hogy aki a csődeljárásban nem jelenti be, vagy késve jelenti be az igényét, sem a peres eljárásban, sem a későbbi felszámolási eljárásban nem érvényesítheti ezt az igényt. A jogvesztés ugyanis olyan súlyos következmény, amelynek alkalmazásához kifejezett törvényi rendelkezés kell.

Álláspontja szerint azonban az alperes csődeljárásában alkalmazandó Cstv. rendelkezései alapján is megállapítható, hogy sikeres csődegyezség esetén nem érvényesíthetőek az adóssal szemben azok a követelések, amelyeket a csődeljárásban a törvényes határidőn belül nem jelentettek be. A jogvesztés kimondása ugyan alapvetően törvényi szabályozást igényelne, azonban az a jogértelmezési eszköz alkalmazásával is megállapítható. A csődeljárásban határidőben be nem jelentett hitelezői követelések esetén ugyanis a jogvesztés mellőzése a csődeljárás intézményének a lényegét kérdőjelezné meg. Hivatkozva a felszámolási eljárásban kötött egyezség esetén a Cstv.41.§ (1) bekezdésében foglalt rendelkezésekre, kifejtette, az ott kimondott jogvesztés analóg módon alkalmazható a csődeljárásban kötött egyezség esetén is.

Állította, hogy a Cstv. 2011. augusztus 4-én hatályba lépett módosított rendelkezését minden ezt követően indult polgári perben is alkalmazni kell, a módosító törvény ugyanis nem tartalmazott eltérő hatályba lépési rendelkezést.

Utalt a Fővárosi Ítéltábla 4.Pf.20.031/2012/4. számú ítéletére, amelyben a bíróság egy 2011. augusztus 4-ét megelőzően indult csődeljárásban részt nem vett hitelező esetében megállapította, hogy követelését nem érvényesítheti perben.

Kiemelte, hogy a csődeljárás célját csak akkor lehet elérni, ha a csődegyezség keretében valamennyi hitelezői követelés kezelésére sor kerül. Az adós és a hitelezők csak az adós vagyonának és kötelezettségeinek teljeskörű figyelembe vétele mellett tudnak dönteni az adós reorganizációjáról, a csődegyezség megkötéséről.

A joggal való visszaélés tilalma a rendeltetésszerű joggyakorlás másik oldalát jelenti. Joggal való visszaélés esetén a látszat szerint egy jogosultság gyakorlása, jogos magatartás történik, valójában azonban a rendeltetésszerű joggyakorlás alapelve által

„kijelölt” szabad mozgástér átlépése, a célzat miatt jogellenes, ezért tilos magatartás valósul meg.

A jogalkotó - felismerve, hogy a perbeli hitelezői magatartás nem nevezhető rendeltetésszerű joggyakorlásnak - a joggal való visszaélés tilalmát is megerősítve módosította a Cstv-t, s az ilyen igények állami úton történő érvényesítését kizárta. E körben hivatkozott a 2011. évi CXV. törvény indokolásában kifejtettekre is.

Álláspontja szerint a jogerős ítéletben foglalt az az állítás, mely szerint a joggyakorlástól történő tartózkodás (tehát a passzivitás) esetén fogalmilag kizárt a joggal való visszaélés, sérti a Ptk. 5.§ (2) bekezdését. Utalt a joggal való visszaélés önálló eseteként nevesített Ptk.5.§ (3) bekezdésében foglaltakra.

Állította, hogy a jogerős ítélet sérti a Ptk.4.§(4) bekezdését is, mert teret enged annak, hogy a felperes felróható magatartásával előnyt szerezzen.

Hivatkozott az Európai Bíróság ítélkezési gyakorlatára, mely a diszkrimináció tilalma (egyenlő bánásmód elve) alapján azt követeli meg, hogy hasonló helyzeteket ne kezeljenek eltérő módon és az eltérő helyzeteket ne kezeljék egyenlő módon. (C-434/02, C-210/03).

A felperes felülvizsgálati ellenkérelmében kérte a jogerős ítélet hatályában való fenntartását, valamint az alperes kötelezését a perköltség megfizetésére. Hangsúlyozta, hogy a másodfokú bíróságnak nem kellett vizsgálnia a felperesi követelés perbeli érvényesíthetősége lehetővé tételének közvetett következményeit: a hitelezői érdekeket, az adósi reorganizációt, az adós helyzetének elnehezülését, illetve a Cstv. jelenlegi szabályozását és az utóbb kifejezett jogalkotói szándékot.

A Kúria a jogerős ítéletet a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálta felül a Pp. 275. § (2) bekezdése alapján és azt az alábbi indokok miatt jogszabálysértőnek találta.

A perbeli időszakban hatályban volt Cstv. 20. § (2) bekezdése alapján helytállóan állapította meg a jogerős ítélet, hogy nem terjedt ki a csődegyezség a felperesre, mert a felperes nem vált az alperes csődeljárásában egyezségkötésre jogosult hitelezővé. Bejelentette ugyan a követelését és befizette a nyilvántartásba vételi díjat, de követelésének vitatottá válását követően nem nyújtott be kifogást a csődeljárást lefolytató bírósághoz (azért, hogy a bíróság döntése következtében esetleg a vitatottá minősítés megszűnjön), illetve nem nyújtott be keresetlevelet a peres bírósághoz követelésének érvényesítése érdekében.

A nyilvántartásba vett, de vitatottá vált követelést ugyanis csak akkor kell a csődegyezség megkötésénél vitatott hitelezői igényként figyelembe venni (Cstv.20.§ (2) bekezdés), ha az annak

érvényesítése érdekében indított per folyamatban van és azt a vagyongfelügyelőnek bejelentették. Ha a vitatottá minősített hitelezői igény tekintetében a hitelező a jogérvényesítést (perindítást) elmulasztja - vagy azt nem igazolja -, a vagyongfelügyelőnek a hitelezői nyilvántartásból törölnie kell az igényt és vissza kell utalnia részére a nyilvántartásba vételi díjat (Kúria Gfv. X.30.174/2012/7). A csődeljárásban bejelentett, de vitatott hitelezői igény esetén a hitelező részéről a jogérvényesítés elmulasztása tehát azt eredményezi, hogy a követeléssel rendelkező hitelezői minősége megszűnik a csődeljárásban.

A Kúria ugyanakkor nem ért egyet a másodfokú bíróságnak azzal a jogi álláspontjával, hogy ha a hitelező a saját követelésének a vagyongfelügyelő által vitatottként történő visszaigazolása ellen nem nyújt be kifogást, akkor ez az adósnek lenne a köteleessége. Az adós és hitelezői is a saját érdekeik érvényesítése érdekében járnak el, a Cstv. nem írja elő az adós számára azt, hogy akár a saját érdekeivel ellentétesen is fellépjen a hitelező érdekében. Az adós által benyújtott kifogás egyébként sem feltétlenül változtatott volna a hitelező csődeljárársbeli helyzetén, mert amennyiben a bíróság a kifogást elutasítja, a vitatott igény érvényesítése érdekében a peres eljárás megindítására csak a hitelező jogosult.

A Kúria tévesnek találta az alperesnek azt a jogi álláspontját, mely szerint a jogalkalmazó - erre irányuló jogszabályi rendelkezés hiányában - jogértelmezéssel megállapíthatná a csődeljárásban határidőben be nem jelentett hitelezői igények tekintetében az igényérvényesítési jog megszűnését. A Kúria egyetért az alperes által is hivatkozott, a Pécsi Ítéltábla Polgári Kollégiuma üléséről (2010. november 22.) készült Emlékeztetőben található azzal a jogi állásponttal, hogy jogvesztés csak törvényi rendelkezésen alapulhat.

Az alperes csődeljárásának kezdő időpontjában hatályos Cstv. kifejezetten 30 napos határidőt szabott a csődeljárás kezdő időpontjában már létező követelések bejelentésére, míg a csődeljárás során keletkezett követelések esetében 3 munkanapos bejelentkezési határidőt írt elő. Nem rendelkezett ugyanakkor arról, hogy mulasztás esetén a jogosult követelésének mi lesz a sorsa.

Az eljárásban alkalmazandó Cstv. rendelkezései alapján kialakult joggyakorlat egységes abban, hogy a csődeljárásban részt nem vevő, az adóssal szemben követeléssel rendelkező jogosult igényére a csődegyezés - a Cstv. rendelkezése hiányában - nem hat ki. [Kúria Gfv.X.30.205/2011/7., Pfv.V.21.256/2012/4., Pfv.V.21.408/2012/8.] Az alperes által hivatkozott ellentétes tartalmú ítéletből a Kúria megállapította, hogy az elsőfokú bíróság által hozott ítéletet e részében nem fellebbezték meg, a Fővárosi

Ítéltáblának mint másodfokú bíróságnak csak a perköltség kérdésében kellett határozatot hoznia. Ennek alapján a vitatott jogkérdésben nem állapítható meg a fellebbviteli bíróságok ellentétes joggyakorlata.

A Kúria nem ért egyet a felülvizsgálati kérelemben kifejtett azzal a jogi állásponttal sem, hogy a Cstv. 2011. augusztus 4-én hatályba lépett, a hitelezői igény érvényesítését korlátozó 20.§ (3) bekezdése minden, a hatályba lépést követően indult perben alkalmazandó lenne. Ez a szankció csak azoknál a hitelezőknél érvényesülhet, akik tudatában voltak - vagy tudatában lehettek - ennek a korlátozó jogkövetkezménynek, s ennek ellenére nem jelentették be követelésüket az adós csődeljárásában. Az alperes csődeljárásának megindításakor ilyen rendelkezés még nem volt hatályban, emiatt az alperes csődeljárásába be nem jelentkezett hitelezők nem számolhattak az ott írt jogkövetkezményekkel. Mindezen okok miatt a Cstv. 20.§ (3) bekezdése jelen perben nem alkalmazható.

A továbbiakban abban kellett állást foglalni, helytálló-e az alperes védekezése arra vonatkozóan, miszerint a felperes joggal való visszaélést valósít meg azzal, hogy a csődeljárás előírásainak megfelelően nem érvényesített igényét perben kívánja érvényesíteni.

A Ptk. 5.§ (1)-(2) bekezdése szerint a joggal való visszaélés akkor állapítható meg, ha a jog gyakorlása a jog társadalmi rendeltetésével össze nem férő célra irányul, így különösen, ha a nemzetgazdaság megkárosítására, a személyek zaklatására, jogaik és törvényes érdekeik csorbítására vagy illetéktelen előnyök szerzésére vezetne.

A Kúria egyetért a másodfokú bíróságnak azzal az álláspontjával, hogy a joggal való visszaélés valamilyen jog gyakorlásának lehet az eredménye, amely természetesen nem csak aktív magatartással valósítható meg.

Önmagában a felperes által szabályszerűen benyújtott hitelezői igény vitatottként történt nyilvántartásba vétele, mint sérelmes vagyongelügelői intézkedés elleni kifogás benyújtásának elmulasztása, illetve a csődeljárás tartama alatt a peres eljárás megindításának a hiánya nem minősül joggal való visszaélésnek.

A Kúria álláspontja szerint a keresettel érvényesíteni kívánt jog tekintetében a felperes magatartását komplexen - a csődeljárást és a peres eljárást együttesen - kell vizsgálni, és ennek alapján kell megítélni az alperes által védekezése körében előterjesztett joggal való visszaélés fennállását.

„A felek kölcsönös bizalmának polgári jogi alapelve, illetve az együttműködési kötelezettség a jogát gyakorló törvényes érdekén túl

a magatartás célirányának esetenkénti vizsgálatát is igényelheti. A jog gyakorlója - noha bizonyos mértékben saját törvényes érdekeit igyekszik kielégíteni - joggal való visszaélést valósíthat meg, ha súlyos sérelmet okoz a másik félnek. A törvényes érdekeit érvényesíteni kívánó jogosult sem lehet közömbös aziránt, hogy jogának gyakorlása másnak milyen érdeksérelmet okoz." (A Polgári Törvénykönyv Magyarázata, KJK-Kerszöv, 2001. I. kötet 45-47. oldal)

A csődeljárás során az adós csődegyezség megkötésére tesz kísérletet (Cstv.1.§ (2) bekezdés). A csődegyezség célja az adós fizetőképességének megőrzése vagy helyreállítása (Cstv. 19.§ (1) bekezdés). A Cstv.12.§ (1) bekezdése e cél elérése érdekében teszi kötelezővé az adós számára - a bíróság által a Céglönlönyben közzétett hirdetményen felül -, hogy valamennyi hitelezőjét 5 munkanapon belül közvetlenül is értesítse az eljárásban való részvétel jogáról. Az adós fizetőképességének megőrzéséhez vagy helyreállításához szükséges megállapodáshoz ugyanis szükség van valamennyi hitelezőjének az eljárásban való részvételére.

A csődeljárás a Cstv. szabályai szerint két módon fejeződhet be: ha nem jön létre a csődegyezség, akkor a bíróság a csődeljárást megszünteti és hivatalból indítja meg a felszámolási eljárást. Ha létrejön a csődegyezség és azt a bíróság jogerősen jóváhagyja, akkor az adós az egyezségben foglaltak szerint ki kell elégítenie a hitelezőit, s ezzel az egyezségben foglalt tartozásainak ki nem egyenlített részétől megszabadul. Az egyezség lényege, hogy az abban részt vevő felek engedményeket tesznek, amely nyilvánvalóan nem mindig szolgálja valamennyi hitelező érdekét, a többség döntése azonban kötelező a csődeljárásban résztvevő kisebbségben maradó hitelezőkre (Cstv. 20.§ (1)-(2) bekezdés).

Figyelemmel arra, hogy a csődegyezségben az adós és a hitelezői között jön létre a csődegyezség, a csődeljárásban szándékosan részt nem vevő, az adóssal szemben már a csődeljárás kezdő időpontjában fennálló, illetve a csődeljárás során keletkezett követeléssel rendelkező jogosult - a polgári jogi értelemben vett hitelező - keresete a csődeljárásban többségi szavazattal rendelkező hitelezők érdekeivel ellentétes, hiszen ők megszavazták a csődegyezséget.

Nem vitásan az adóssal szemben követeléssel rendelkező, a csődeljárásban részt nem vett személyt az adott időszakban a Cstv. nem zárta el attól, hogy jogát az adóssal szemben utóbb érvényesítse. Ha azonban szándékosan nem vett részt a csődeljárásban, - mint ahogy az a perbeli tényállásból egyértelműen megállapítható - azért, hogy utóbb egy peres eljárásban a teljes követelését érvényesíthesse, úgy a kereset már joggal való visszaélést valósít meg, mert nincs tekintettel az adós és a csődegyezség hatálya alá került hitelezők törvényes érdekeire, és egyben a csődegyezség jogpolitikai célját hiúsítja meg.

Miután a törvény tiltja a joggal való visszaélést, s a jelen per adatai szerint a felperes adott módon történt keresetindítása

joggal való visszaélésnek minősül, a jogerős ítélet a Ptk. 5. §-ának (1)-(2) bekezdésében foglaltakat sérti. A kifejtett indokokra tekintettel a Kúria a jogszabálysértő jogerős ítéletet a Pp. 275.§ (4) bekezdése alapján hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatva a keresetet elutasította.

Az alperes felülvizsgálati kérelme alapos volt, ezért a Pp. 270.§ (1) bekezdése folytán alkalmazandó Pp.78.§ (1) bekezdése alapján a felperes köteles megfizetni az alperes első-, másodfokú és a felülvizsgálati eljárással kapcsolatban felmerült költségét. Ennek összege az alperes jogi képviselőjével az első-, másodfokú és felülvizsgálati eljárásban felmerült ügyvédi munkadíjból, valamint az alperes által megfizetett fellebbezési (2.500.000 Ft) és felülvizsgálati (3.500.000 Ft) eljárási illetékből áll. Az ügyvédi munkadíj összegét a Kúria a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003.(VIII.22.)IM. rendelet 3.§ (2) bekezdésének a)-c) pontja, (5) bekezdése, és a 4/A.§ (1) bekezdése alapján állapította meg, figyelemmel a ténylegesen kifejtett ügyvédi tevékenységre is.

Budapest, 2014. február 18.

. Török Judit s.k. a tanács elnöke, Dr. Csőke Andrea s.k. előadó bíró, Dr. Pethőné dr. Kovács Ágnes s.k. bíró, Dr. Vezekényi Ursula s.k. bíró, Dr. Osztovits András s.k. bíró